

Johannes Möller
plays Spanish music

Gitarren och dess repertoar

Under 1600-talet var gitarren Ludvig XVI:s favoritinstrument, men för de flesta är instrumentet förknippat med Spanien; och även om det ger en något begränsad bild av gitarrens historia finns det faktiskt fog för det perspektivet. Spanien har oftast varit det land där både spelteknik och instrument har utvecklats. Under det sena 1800-talet och tidiga 1900-talet växte både Spaniens och gitarrens status tack vare **Francisco Tárrega y Eixeas** (1852-1909) banbrytande kompositioner, men också genom Andrés Segovias (1893-1987) konserter och beställningar. Spanien var också en inspirationskälla för flera franska tonsättare, som Debussy och Ravel.

Tárrega studerade i Madrid och turnerade framgångsrikt som gitarrvirtuos i Europa. För gitarrister är han lika känd för sina transkriptioner som för sina egna verk för gitarr – av vilka många är etyder, danser eller preludier. Men han komponerade också många stycken som direkt skildrar hans eget Spanien. Det mest kända är den fantastiska musikaliska skildringen av slottet Alhambra i Granada, *Recuerdos de la Alhambra*. Den vackra melodin flyter fram på en bädd av tremolo.

Den storslagna musikaliska stil som Tárrega använde till att frammana bilder från södra Spanien var väl förankrad i en epok som egentligen var avslutad när han skrev sina stycken. De spanska tonsättarnas tonspråk var konservativt långt in på 1900-talet, även om några undantag finns. Ett är **Manuel de Falla** (1876-1946) som skrev ett enda verk för gitarr, en hyllning till Debussy (död 1918). *Homenaje* (1920) är skriven som en "tombeau", en klagosång från 1600-talet. Stycket har emellertid mycket få beröringspunkter med 1600-talet. I stället har de Falla på ett personligt sätt utforskat Debussys stil och resultatet är ett magiskt, reflekterande, experimenterande och personligt verk som har blivit en milstolpe i den moderna gitarrepertoaren, och som även inspirerat många efterföljare.

Olika sidor av 1900-talets musikaliska stilar kan spåras i verk av andra spanska tonsättare på den här CDn. **Joaquín Rodrigo** (1901-1999) har en unik plats bland spanska 1900-talstonsättare. Mest känd är han för sin *Concierto de Aranjuez*, skriven under brinnande krig men som frammanar det eleganta 1700-talet.

En los Trigales (1938) frambesvärjer den spanska dansens själ, särskilt Flamencons skalor och stilar. Mer reflekterande till sin karaktär är den långsamma *Junto al Generalife* (1959) vars drömska inledning aldrig riktigt rubbas av det livligare mellanpartiet.

Den Burgosfödde tonsättaren **Antonio José** (1902-1936) blev avrättad av falangisterna under det spanska inbördeskriget men hade vid sin död redan etablerat en stark position i spanskt musikliv med sitt personliga sätt att ta in folkmusik från sina hemtrakter i sina kompositioner. Hans fantastiska sonat från 1933 är både inspirerad av hans barndoms hemtrakter och framkallar spanska stämningar i allmänhet. Hans musik är också ett bra exempel på bredden hos spanska 1900-talstonsättare som både är rotade i sitt hemlands stil och sträcker sig bortanför den.

Tremolo genomsyrar **Eduardo Sainz de la Mazas** (1903-1982) *Campanas del Alba* och de jazziga synkoperingarna blandas med hyllningen till den franske konstnären Toulouse-Lautrec. Även om gestiken kan påminna om Tárregas är resultatet helt annorlunda. Som tonsättare ägnade sig Sainz de la Maza åt gitarren, och använde ofta folkmusikaliska idiom från Andalusien och Castillon.

RODERICK SWANSTON ©2005

Den här inspelningen tillägnas vännen Alex van der Horst, ("Alejandro"), som inte bara bygger fantastiska gitarrer utan också är en stor konstnärlig inspirationskälla.

Producerad av Mats Möller. **Inspelad av** Sforzando produktion i studio 3, Radiohuset, Stockholm, 2-3 april och 2-3 juli 2005 – med 88.2 kHz/24-bits teknologi. **Redigerad och masterad av** Sforzando produktion. **Texthäftets design** av Sforzando production. **Foto** Per-Erik Adamsson. **Texter av** Roderick Swanston, Carlos Bonell och Anders Bråtén. **Valptränare** Molly Möller. **Johannes Möller spelar på** en Alejandro cedergitarr, byggd 1996.

CD SFZ 6014 [p]&[c] SFZ records/Sforzando produktion 2005. DDD. **Total tid** 54'44.

Internet: www.sfzrecords.com. **E-post:** office@sfzrecords.com.

Johannes Möller (född 1981) gjorde sina första offentliga konserter vid 13 års ålder och har sedan hunnit med mer än 250 framträdanden runt om i Sverige, i Finland, Canada, England, Tyskland, USA, Portugal, Spanien, Turkiet och Rumänien.

I Sverige är han utbildad för Roland Fridh och Bo Hansson, och han har examen (Bachelor of Music with Honours) från anrika Royal College of Music i London där han har studerat för Gary Ryan och Carlos Bonell. Han har vunnit priser i internationella gitarrtävlingar i England, Rumänien, Portugal och Tyskland (3 st) och har fått flera stipendier från Kungliga Musikaliska Akademien.

Johannes Möller har profilerat sig med en tydlig musikalisk gestaltning som når utanför de vanliga gitarrkretsarna, vilket bekräftades då han i maj 2005 som förste gitarrist under tävlingens 25-åriga historia vann The Bromsgrove Festival International Young Musicians Platform (England). Kritiker har också skrivit om hans spel att "Han formar musiken helt rätt, och misslyckas aldrig att förmedla det musikaliska innehållet" (Colin Cooper, Classical Guitar), och "Gitarristen Johannes Möller bjöd på ett mirakulöst, självklart och mångfacetterat gitarrspel" (Stephen Pettitt, London Evening Standard).

Detta är Johannes första solo-cd. Tidigare har han gjort flera inspelningar tillsammans med sin far, flöjtisten Mats Möller, bland andra DUO 2XM (SFZ 1007) och SCHUBERT & GIULIANI (SFZ 1009).

Hemsida: www.johannesmoller.com

"Johannes är en av sin generations finaste gitarrister. Han har en fantastisk tonbildning och hans spel spänner från det lyriska till det dramatiska. Hans breda repertoar visar också på en levande och nyfiken musikalisk personlighet."

CARLOS BONELL

Manuel de Falla (1876-1946)

- [1] **HOMENAJE pour le tombeau de Claude Debussy** (1920) 3'20

Joaquín Rodrigo (1901-99)

- [2] **JUNTO AL GENERALIFE** (1959) 4'56
[3] **EN LOS TRIGALES** (1938) 4'51

Antonio José (1902-36)

SONATA (1933) 21'24

- [4] -Allegro moderato 7'24
[5] -Minueto 2'55
[6] -Pavana triste 6'20
[7] -Final 4'46

Eduardo Sainz de la Maza (1903-82)

- [8] **CAMPANAS DEL ALBA** (1962) 3'52
[9] **HOMENAJE A TOULOUSE-LAUTREC** (1967) 5'18

Francisco Tárrega (1852-1909)

- [10] **PRELUDIO NÚMERO 1** (1899) 1'32
[11] **LA ALBORADA** (1891) 1'46
[12] **PRELUDIO NÚMERO 2** (1899) 2'18
[13] **RECUERDOS DE LA ALHAMBRA** (1897) 5'22

CD SFZ 6014

[p] & [c] SFZ records/
Sforzando produktion 2005

DDD • Total tid 54'44

SFZ
RECORDS

SFZ records, Sweden
www.sfzrecords.com
office@sfzrecords.com

7 350002 890141